

Samenvatting

Het college van B&W heeft ingestemd met de mandaatstructuur voor de samenwerking van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten met betrekking tot de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord, de zogenaamde SPUK IZA. Tevens heeft het college ingestemd met het raamwerk van de begroting van deze specifieke uitkering.

Beslispunten

1. Instemmen met het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst 'Overeenkomst samenwerking IZA/GALA/Trendbreuk gemeenten Zuid-Limburg' over de mandaatstructuur IZA/GALA/Trendbreuk met de 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
2. Instemmen met het raamwerk (exclusief vermelde bedragen) van de begroting 2024-2026 SPUK IZA.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 juni 2024:

Conform.

1. Aanleiding

Op 2 december 2022 heeft de ledenvergadering van de VNG ingestemd met het Integraal Zorgakkoord (IZA). Met het IZA wil het Rijk de toenemende zorgvraag, de oplopende wachtlijsten en de hoge werkdruk aanpakken. Er wordt ingezet op een brede beweging naar passende zorg, onder andere door samenwerking in de regio en met focus op gezondheid in plaats van ziekte.

Om de doelen van het IZA te realiseren zijn landelijk transformatiemiddelen beschikbaar, waarvoor transformatieplannen kunnen worden ingediend bij de regiezorgverzekeraars. Daarnaast zijn voor gemeenten per samenwerkingsregio middelen beschikbaar voor de periode 2023 -2026 in de vorm van een specifieke uitkering IZA. Voor Zuid-Limburg betreft dit € 5.8 miljoen per jaar. Het college heeft d.d.19 september 2023, in afwachting van de definitieve mandaatstructuur, gemeente Sittard-Geleen gemandateerd deze uitkering aan te vragen en te beheren.

2. Context

Het IZA staat niet op zichzelf. Om samen de benodigde veranderingen te realiseren, onderschrijft het kabinet het belang om gezondheid breed te verankeren. Om die reden zet het kabinet naast het IZA onder meer in op:

- Het [Gezond en Actief Leven Akkoord](#) (GALA). Het doel van het GALA is om de beweging naar mentale en fysieke gezondheid en preventie kracht bij te zetten.
- Het [programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen](#) (WOZO). Het WOZO-programma draagt bij aan een brede maatschappelijke beweging en de transitie in wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen: zelfstandig als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan.
- Het [Programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg & welzijn](#) (TAZ) dat zich richt op innovatieve werkvormen, behoud van medewerkers en leren en ontwikkelen.
- De [Hervormingsagenda Jeugd](#) (HA), die enerzijds gericht is op het verbeteren van het stelsel zodat jeugdigen en gezinnen passende en kwalitatief goede jeugdhulp ontvangen en anderzijds op het op lange termijn betaalbaar houden van het stelsel.
- Het Integraal Zorgakkoord heeft naast de relatie met de huidige gemeentelijke preventie maatregelen ook een directe relatie met de reguliere individuele maatwerkvoorzieningen van de wet maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp en de publieke gezondheidszorg.

Gemeenten zijn primair niet verantwoordelijk voor de realisatie van het Integraal Zorgakkoord, maar moeten wel in samenwerking met de zorgverzekeraars, GGD, welzijn- en zorgpartijen een rol pakken in een deel van de inhoudelijke afspraken. Om deze reden is GALA door het ministerie van VWS direct verbonden aan het IZA.

3. Gewenste situatie

3.1 Mandaatstructuur SPUK IZA Zuid-Limburg

Omdat alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten in het Algemeen Bestuur (AB) van de GR GGD Zuid – Limburg zijn vertegenwoordigd, heeft het AB van de GGD tijdelijk gefunctioneerd als besluitorgaan voor de uitgaven van de SPUK IZA. Tevens heeft de GGD de afgelopen periode de inhoudelijke coördinatie en procesregie inzake IZA voor de samenwerkende gemeenten voor haar rekening genomen. Hierdoor is het mogelijk geweest om samen met de zorgverzekeraars en partijen uit het medische en sociale domein tijdig een regioplan aan te leveren bij Zorgverzekeraars Nederland, zie [Raadsinformatiebrief Regioplan Zuid-Limburg d.d. 10 januari 2024](#).

Gelet op de samenhang en alle raakvlakken met het gemeentelijke sociale domein wordt nu in de definitieve mandaatstructuur voorgesteld een gemeentelijke bestuurlijke regiegroep in te stellen met een bijbehorende ambtelijk afstemmingsoverleg. Hiervoor is de bijgevoegde samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Door hier tevens de besluitvorming met betrekking tot de regionale GALA-onderdelen en de gemeentelijke inzet van Programma Trendbreuk onder te brengen, ontstaat een heldere afbakening met de rol en verantwoordelijkheden van de GR GGD.

* Relatie nieuwe mandaatstructuur met GR GGD

Uiteraard is er sprake van een nauwe relatie tussen de GR GGD (en dus het DB, AB en AO) en de nieuwe mandaatstructuur. Tenslotte zijn er GR GGD taken, denk bijvoorbeeld aan de JGZ, die nauw samenhangen met Trendbreuk, de regionale onderdelen GALA en IZA. Dit is ook de reden waarom in de samenwerkingsovereenkomst voor de mandaatstructuur een adviseursrol is voorzien voor de GGD. En omgekeerd, de gemeentelijke bestuurlijke regiegroep heeft ook een adviseursrol richting het DB en AB van de GGD.

* Relatie bestuurlijke regiegroep IZA Zuid-Limburg

Zoals vermeld onder 3.1 is er vorig jaar samen met een netwerk van zorgverzekeraars en partijen uit het medische en sociale domein een regiobeeld en een regioplan opgesteld. In kader van deze netwerksamenwerking is een bestuurlijke regiegroep IZA Zuid-Limburg ingesteld. Gemeentelijke deelname aan dit netwerk wordt bepaald door deze nieuwe gemeentelijke bestuurlijke regiegroep,

* Het raamwerk begroting SPUK IZA 2024-2026 Zuid-Limburg

Het raamwerk en daarmee de begroting voor de SPUK IZA 2024-2026 is opgebouwd aan de hand van de VNG-werkagenda die leidend is met betrekking tot waar de SPUK IZA voor ingezet mag worden. Tevens is de begroting aangevuld, gelet op bovenstaande toelichting, met de inkomsten en uitgaven betrekking hebbende op de regionale onderdelen van GALA/Trendbreuk, dit betreft dan middelen die geen onderdeel uitmaken van de GR-begroting GGD.

De vermelde bedragen in het raamwerk zijn gebaseerd op de huidige opdracht van de GGD en AB besluiten inzake de regionale inzet GALA. Op dit moment wordt passend bij deze definitieve mandaatstructuur gewerkt aan een nieuwe opdracht voor de GGD inzake IZA/GALA/Trendbreuk. Hierdoor kunnen de uitgaven voor de organisatie en coördinatie van de regionale samenwerking met zorgverzekeraars, zorgkantoren en aanbieders etc. alsmede de uitgaven voor de extra inzet van gemeenten nog worden aangepast. Tevens wordt nog nader onderzocht of de regionale inzet voor diverse GALA-onderdelen kan worden overgeheveld naar de SPUK IZA zodat gemeenten aanvullend op de regionale aanpak meer financiële mogelijkheden hebben om ook eigen lokale keuzes te maken.

3.2 Argumenten

- 1. Het Rijk heeft met IZA en de SPUK IZA gemeenten verplicht om een mandaatgemeente vast te stellen inclusief een bijbehorende mandaatstructuur.*

In verband met de SPUK IZA heeft het Rijk gemeenten verplicht tot een mandaatgemeente en mandaatstructuur per regio. Hierin dient de samenwerking in de regio van gemeenten te worden

geborgd op basis waarvan de mandaatgemeente besluiten kan nemen t.a.v. de SPUK IZA. Tevens vindt hier de afstemming tussen gemeenten plaats zodat zij in de netwerksamenwerking in Zuid-Limburg goed vertegenwoordigd en voorbereid zijn.

2. Met deze samenwerkingsovereenkomst verstevigen we onze regionale samenwerking én versterken we daarmee onze landelijke voorsprong.

Met o.a. Programma Trendbreuk, het Beweeghuis en de reeds bestaande samenwerkingen op passende zorg wordt regio Zuid-Limburg op het gebied van het IZA door het ministerie van VWS gezien als dé koploper van het land. Door de samenwerkingsovereenkomst niet te beperken tot IZA, maar ook de regionale GALA-onderdelen en de gemeentelijke inzet inzake Programma Trendbreuk in mee te nemen, verstevigen we onze regionale samenwerking en versterken we daarmee onze landelijke voorsprong. Daarnaast zorgen we ervoor dat we in de toekomst flexibel kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Bijvoorbeeld de aankondigde SPUK IZA transformatiemiddelen voor gemeenten waarvan de voorwaarden nog niet bekend zijn.

3. Naast de mandaatgemeente en mandaatstructuur is ook een begroting verplicht.

Ook voor de begroting geldt dat het Rijk gemeenten heeft verplicht een begroting voor de SPUK IZA op te stellen. Op basis hiervan vraagt de mandaatgemeente ieder jaar de SPUK aan. Het raamwerk begroting SPUK IZA 2024-2026 is opgesteld aan de hand van de werkagenda van de VNG m.b.t. de taken van gemeenten in het kader van IZA. En aangevuld met de regionale onderdelen van GALA en Trendbreuk, voor zover dit niet de GR GGD begroting betreft.

3.3 Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het voorliggend besluit heeft geen direct effect op duurzaamheid en/of gezondheid. Beoogd effect van dit besluit is voldoen aan de eisen die het ministerie van VWS stelt ten aanzien van de SPUK IZA: een mandaatstructuur en mandaatgemeente inclusief een begroting voor de SPUK IZA.

5. Effect op de openbare ruimte

Het voorliggend besluit heeft geen direct effect op de openbare ruimte.

6. Personeel en organisatie

Dit besluit leidt ertoe dat gemeenten zelf (meer) regie nemen op IZA, de regionale inzet van een aantal GALA-onderdelen en Trendbreuk. Dit leidt tot een nieuwe opdracht voor de GGD. Omdat deze opdracht en de bijbehorende begroting voor de werkzaamheden zorgvuldig moet worden opgesteld, zal deze half juli 2024 worden vastgesteld in de nieuwe bestuurlijke regiegroep waar Maastricht zitting in zal nemen. Afhankelijk van de uitkomst van dit proces wordt duidelijk welke werkzaamheden gemeenten in het algemeen zelf, en gemeente Maastricht voor subregio Maastricht-Heuvelland, moet verrichten. Deze personele kosten kunnen uit de SPUK IZA worden bekostigd.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Het voorliggend besluit heeft geen direct effect op informatiemanagement en automatisering.

8. Financiën

De SPUK IZA Zuid-Limburg bedraagt € 5,8 mln. per jaar voor de jaren 2023, 2024, 2025 en 2026. De werkagenda VNG is leidend voor de besteding. De mandaathouder legt uiterlijk op 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar verantwoording af over de besteding van de volledige SPUK via een SiSa-verantwoording. Hiervoor moeten de overige gemeenten in de samenwerkingsregio voor hun activiteiten de vereiste verantwoordingsinformatie aan de mandaathouder sturen.

9. Aanbestedingen

n.v.t.

10. Participatie tot heden

Er is reeds richting de VNG gecommuniceerd dat Sittard-Geleen mandaatgemeente is en dat de definitieve mandaatstructuur en begroting rond de zomer van 2024 definitief gemaakt worden.

Er is geen communicatie en participatie van inwoners en anderen aan de orde voor wat betreft de mandaatstructuur.

11. Voorstel

Instemmen met de mandaatstructuur en het raamwerk voor de begroting voor de SPUK IZA Zuid-Limburg.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Op initiatief van de gemeentelijke regiegroep vindt jaarlijks een evaluatie plaats

De looptijd van de samenwerkingsovereenkomst komt tot een einde op 31 december 2026, de huidige eindtermijn van de SPUK IZA. Verlenging van deze looptijd kan alleen met instemming van alle afzonderlijke colleges van burgemeester en wethouders van elk van de zestien deelnemende gemeenten.